

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку

С. Кваша

20 квітня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО:

на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету
протокол № 6 від 15.04.2021 р.

Декан _____ І. Савицька

на засіданні кафедри іноземної
філології і перекладу
протокол № 7 від 13.04. 2021 р.
Завідувач кафедри

_____ С. Амеліна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОЄКТУВАННЯ В ОСВІТІ

рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

спеціальність – 011 «Освітні, педагогічні науки»

Розробники: завідувач кафедри іноземної філології і перекладу, д.пед.н., професор
Амеліна С.М.

Київ – 2021

1. Опис навчальної дисципліни

«Проектування в освіті»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка	
Освітньо-науковий рівень	Третій	
Науковий ступінь	доктор філософії (PhD)	
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки	
Освітньо-наукова програма	Освітні, педагогічні науки	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної, вечірньої та заочної форм навчання		
	Денна та вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	20 год.	20 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	20 год.
Самостійна робота	50 год.	50 год.
Індивідуальні	–	–
Кількість тижневих аудиторних годин	4 год.	–

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Проектування в освіті» є формування проектної компетентності здобувачів вищої освіти щодо розробки і реалізації наукових проектів відповідно до норм європейської проектної культури; забезпечення їх необхідним методологічним та методичним інструментарієм щодо ефективного виконання дослідницько-інноваційних завдань у майбутній професійній діяльності. Предмет вивчення навчальної дисципліни – теорія і практика реалізації проектної діяльності та основні методи управління проектами.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Проектування в освіті» є оволодіння знаннями, які відображають зміст, структуру та методологію розроблення й управління освітніми проектами; формування компетентностей для вирішення освітніх проблем і реалізації освітніх ініціатив за допомогою проектних технологій.

Набуття інтегральної компетентності (ІК):

Здатність генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти (насамперед аграрної освіти) у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Набуття загальних компетентностей (ЗК):

ЗК03. Здатність розробляти дослідницько-інноваційні проекти та управляти ними, проявляти лідерські якості.

ЗК05. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї

(креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.

ЗК07. Здатність дотримуватись наукової етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності та в аграрній освіті і виробництві.

Набуття спеціальних (фахових) компетентностей (СК):

СК03. Здатність виявляти й інтерпретувати актуальні проблеми аграрної освіти і педагогіки, пропонувати оптимальні шляхи їх вирішення, генерувати нові ідеї.

СК04. Здатність аналізувати результати педагогічних досліджень, можливості їх впровадження у сферу аграрної освіти, окреслювати напрями подальших наукових розвідок.

СК07. Здатність здійснювати наукову, викладацьку, управлінську діяльність у аграрних закладах вищої освіти, використовувати відповідні компетентності в дослідженні та організації аграрної освіти та менеджменту, планувати і організовувати наукову діяльність у освітніх установах, визначати проміжні і кінцеві цілі наукового проекту, вибудовувати взаємодію зі різними інституціями і дослідними центрами, створювати позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.

СК08. Здатність до організації та проведення науково-педагогічної діяльності та управлінської діяльності у закладах вищої аграрної освіти з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження та кращих програм менеджменту закладів вищої освіти, практик професійної діяльності на засадах академічної доброчесності, проектування та моніторинг освітнього процесу з урахуванням необхідних змін в освітній сфері, в діяльності науковців, управлінців і педагогів-практиків, діяти з позиції лідера.

Набуття програмних результатів навчання (ПР):

ПРН02. Володіти дослідницькими навичками, достатніми для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН03. Формулювати концепцію наукового дослідження; визначати, проектувати, організовувати етапи проведення експериментальної роботи, оцінювати їх реалізацію; організовувати інформаційний пошук, самостійний відбір, кількісну та якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію з використанням інноваційних технологій.

ПРН04. Оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії екологічного виховання, новітні підходи до педагогічних досліджень та функціонування біономічних процесів; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та творче застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, уміннями робити висновки.

ПРН09. Планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень, застосовувати способи і прийоми планування мети, формулювати мету професійного і особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості, реальність обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань.

ПРН10. Дотримуватися основних засад академічної доброчесності, професійної етики та корпоративної культури у науковій та педагогічній діяльності.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Основи грантової та проєктної діяльності. Класифікація типів проєктів.

Історія розвитку грантової діяльності в Україні. Програми ЄС із грантової підтримки академічної мобільності та проєктів в галузі освіти і науки. Основні поняття грантової діяльності. Класифікація типів проєктів. Міжнародні стандарти по управлінню проєктами. Нормативна база України з грантової діяльності. Академічна мобільність та академічна доброчесність.

Тема 2. Структуризація проєкту. Життєвий цикл, основні етапи.

Визначення окремих блоків проєкту. Управління окремими компонентами проєкту. Структура поділу робіт і календарного планування. Ресурсне планування. Документування. Призначення відповідальних. Визначення основних віх. Сіткове планування. Зв'язок кошторисного плану проєкту. Управління часом проєкту. Управління вартістю проєкту. Управління ризиками проєкту. Управління командою проєкту. Управління конфліктами у проєкті. Управління комунікаціями проєкту.

Тема 3. Визначення ідеї проєкту. Аналіз проблем і постановка цілей.

Джерела виникнення ідей. Методи генерації ідей: брейнштормінг («мозковий штурм»), брейнрайтинг (за технологією «6+5+3»). Методи експертних оцінок проєктних ідей. Попередній відбір, уточнення (конкретизація), ранжування ідей. Методи аналізу проблем та встановлення причинно-наслідкових зв'язків. LEAN-аналіз, «Запитай п'ять разів «Чому?»», Побудова «Дерева проблем». Загальна (генеральна, стратегічна) мета або місія проєкту. Детальні цілі проєкту. Побудова «Дерева цілей». Оцінка формулювання мети проєкту з використанням SMART-технології.

Тема 4. Завдання, методи, результати проєкту та визначення стратегій досягнення мети.

Вимоги до формулювання завдань проєкту. Визначення методів проєкту. Приклади заходів проєкту. Різниця між методами і завданнями проєкту. Показники результативності проєкту. Формулювання результатів. Кількісні і якісні результати. Логіко-структурна матриця проєкту. Мета SWOT-аналізу. SWOT-аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища. Побудова стратегії проєкту за допомогою «проблемного поля». Проєктні ризики та їх виявлення.

Тема 5. Кошторис і бюджет проєкту.

Кошторис проєктних витрат як засіб підвищення ефективності проєкту. Зростання витрат проєкту. Особливості кошторису для різних фаз проєкту. Бюджетування проєкту: основні поняття. Бюджет витрат на робочу силу. Бюджети виробничих витрат і закупівель. Додаткові статті бюджету. Контроль виконання бюджету.

Тема 6. Пошук джерел фінансування. Документальна база проєкту.

Класифікація грантодавців. Вибір і звернення до фонду. Співпраця з грантодавцями. Програми Європейського Союзу. Українські програми. Типова структура заявки. Резюме (короткий опис) проєкту. Інформація про контактну особу, організацію-заявника партнерів. Детальний опис проєкту (Мета, цілі та завдання проєкту, Цільові аудиторії, Результати проєкту, Команда проєкту (основні виконавці), Робочий план реалізації проєкту, Управління проєктом та проєктні ризики, Комунікаційний план проєкту, Сталість проєкту).

МОДУЛЬ 2. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОЄКНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 7. Моніторинг проєкту.

Управління змінами та завершення проєкту. Цілі і зміст контролю проєкту. Моніторинг робіт по проєкту. Вимірювання прогресу і аналіз результатів. Завершення проєкту. Вихід з проєкту.

Тема 8. Результати проєкту. Патенти та авторські права. Фінансові угоди.

Результативність проєкту, його сталість та життєздатність. Патенти та авторські права в системі інструментів захисту інтелектуальної власності. Реєстрація авторських права. Процедура отримання патенту. Грантовий договір (угода). Особливості фінансування проєктів у галузі вищої освіти.

Тема 9. Система управління проєктами.

Корпоративна система управління проєктом. Моделі зрілості управління проєктами в організації. Корпоративні стандарти управління проєктами. Інформаційна система управління проєктами. Підготовка персоналу в галузі управління проєктами. Мотивація в галузі управління проєктами.

Тема 10. Оцінка ефективності проєкту.

Критерії оцінки ефективності проєктів (чистий приведений дохід, період окупності, індекс прибутковості, внутрішня норма доходності). Аналіз проєкту (технічний аналіз, комерційний аналіз, екологічний аналіз, управлінський аналіз, соціальний аналіз).

Тема 11. Підготовка звітів з проєктної діяльності.

Загальні правила та положення. Формування змістовного звіту. Проміжна змістова звітність. Формування фінансового звіту. Документи для складання фінансового звіту. Алгоритм підготовки фінансового звіту.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Основи проєктної діяльності												
Тема 1. Основи грантової та проєктної діяльності. Класифікація типів проєктів	8	2	2			–	4					
Тема 2. Структуризація проєкту. Життєвий цикл, основні етапи.	4						4	–	–	–	–	–
Тема 3. Визначення ідеї проєкту. Аналіз проблем і постановка цілей	8	2	2				4					
Тема 4. Завдання, методи, результати проєкту та визначення стратегій досягнення мети.	8	2	2				4					
Тема 5. Кошторис і бюджет проєкту.	8	2	2				4					

Тема 6. Пошук джерел фінансування. Документальна база проєкту.	9	2	2		5						
Разом за змістовним модулем 1	45	10	10		25						
Змістовний модуль 2. Аналіз результатів проєкційної діяльності											
Тема 7. Моніторинг проєкту	9	2	2		5						
Тема 8. Результати проєкту. Патенти та авторські права. Фінансові угоди.	9	2	2		5						
Тема 9. Система управління проєктами.	9	2	2		5						
Тема 10. Оцінка ефективності проєкту.	9	2	2		5						
Тема 11. Підготовка звітів з проєкційної діяльності.	9	2	2		5						
Разом за змістовним модулем 2	45	10	10		25						
Усього годин	90	20	20		50	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи грантової та проєкційної діяльності. Класифікація типів проєктів.	2
2.	Визначення ідеї проєкту. Аналіз проблем і постановка цілей	2
3.	Завдання, методи, результати проєкту та визначення стратегій досягнення мети.	2
4.	Кошторис і бюджет проєкту.	2
5.	Пошук джерел фінансування. Документальна база проєкту.	2
6.	Моніторинг проєкту	2
7.	Результати проєкту. Патенти та авторські права. Фінансові угоди.	2
8.	Система управління проєктами.	2
9.	Оцінка ефективності проєкту.	2
10.	Підготовка звітів з проєкційної діяльності.	2

5. Контрольні питання, комплекси тестів для визначення рівня засвоєння знань аспірантами

Відповідно до «Положення про екзамен та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» від 24 травня 2017 р., протокол № 11 (зі змінами від 29.05.2020, протокол № 10) для гуманітарних наук допускаються білети з трьох відкритих питань.

Орієнтовні питання для підсумкової атестації:

1. Поняття проекту та основи управління проектами.
2. Міжнародні стандарти по управлінню проектами.
3. Класифікація типів проектів.
4. Комплексний вплив факторів зовнішнього середовища на проект.
5. Проектний цикл.
6. Методи управління проектами.
7. Організаційні структури управління проектами.
8. Процеси планування.
9. Структуризація проекту та її методологія.
10. Сіткове планування.
11. Зв'язок кошторисного і календарного планування.
12. Ресурсне планування.
13. Документування плану проекту.
14. Управління часом проекту.
15. Управління вартістю проекту.
16. Управління ризиками проекту.
17. Управління командою проекту.
18. Управління конфліктами у проекті.
19. Управління комунікаціями проекту
20. Стадії «життєвого циклу» проектів.
21. Джерела виникнення ідей.
22. Методи експертних оцінок проектних ідей.
23. Попередній відбір, уточнення (конкретизація), ранжування ідей
24. Цільові групи і стейкхолдери проекту.
25. Методи аналізу проблем та встановлення причинно-наслідкових зв'язків.
26. Оцінка формулювання мети проекту з використанням БМАЯТ-технології
27. Вимоги до формулювання завдань проекту.
28. Показники результативності проекту.
29. Формулювання результатів.
30. Кількісні і якісні результати.
31. Логіко-структурна матриця проекту.
32. Кошторис проектних витрат як засіб підвищення ефективності проекту.
33. Особливості кошторису для різних фаз проекту.
34. Бюджетування проекту: основні поняття.
35. Класифікація грантодавців
36. Моніторинг робіт по проекту.
37. Вимірювання прогресу і аналіз результатів.
38. Корпоративна система управління проектом.
39. Корпоративні стандарти управління проектами.
40. Інформаційна система управління проектами.
41. Мотивація в галузі управління проектами
42. Критерії оцінки ефективності проектів.

Зразки тестових завдань для проміжної атестації:

Питання 1. Хто може виконувати функції грантового менеджера/ки в проєкті?

1	координатор проєкту
2	грантовий менеджер/ка, залучені для реалізації проєкту
3	фінансовий менеджер проєкту
4	адміністратор проєкту

Питання 2. Тимчасове починання, яке робиться для створення унікального продукту, послуги чи результату - це?

1	проєкт
2	програма
3	портфоліо
4	приклад операційної роботи

Питання 3. Яка основна різниця між Agile підходами Scrum та Kanban?

1	Kanban має більше прописаних правил та обмежень, ніж Scrum
2	В Kanban не можна без схвалення РО вносити зміни в беклог під час спринту/релізу
3	В Scrum є чітко прописані ролі: PM, PO, Team
4	жоден із наведених вище

Питання 4. Які базові складові внутрішньої мотиваційної боротьби?

1	матеріальне й нематеріальне
2	залежність і свобода
3	виживання та розвиток
4	кнути і пряник

Питання 5. Вкажіть 3 основні обмеження проєкту, згідно із Iron Triangle?

1	час, ресурси, якість
2	бюджет, ресурси, якість
3	бюджет, час, обсяг робіт
4	обсяг робіт, графік, якість

Питання 6. Які інформацію потрібно вказати у плані комунікацій?

1	предмет комунікації, хто організатор
2	канал комунікації (e-mail, Skype, Google Hangouts, etc.)
3	частота та тривалість комунікації
4	всі вищеперелічені варіанти

Питання 7. Якість проєкту - це ...

1	якість процесів
2	якість продукту або послуги
3	рівень забезпечення його вимог
4	жоден з наведених варіантів"

Питання 8. В якому з квадратів матриці Ейзенхауера має знаходитись переважна кількість справ проєктного менеджера?

1	нетермінові неважливі справи
2	нетермінові важливі справи
3	термінові важливі справи
4	термінові неважливі справи

Питання 9. Що важливо контролювати в проєкті?

1	нічого не треба контролювати, так як все відбуватиметься по плану
2	потрібно контролювати тільки команду
3	обсяг робіт, бюджет, розклад, матеріальні та нематеріальні ресурси, ризики, та інше.
4	немає правильних варіантів

Питання 10. Що з наведеного нижче є рівнем компетенції керівника проєктів?

1	координатор проєкту
2	керівник проєкту
3	старший керівник проєктів
4	всі наведені вище

Питання 11. Чому важливо керувати витратами в проєкті?

1	а) це допоможе керувати діями, які сприятимуть утримуванню бюджету в межах погоджених рамок
2	б) це не потрібно робити
3	в) це допоможе попередити перевикористання бюджету
4	г) варіант а) та в)

Питання 12. На якій стадій команда є найбільш ефективною, базуючись на моделі Такмена?

1	forming
2	norming
3	storming
4	performing

Питання 13. Що може стати причиною конфлікту у проєктній команді?

1	брак чи обмеженість інформації
2	розбіжності у цілях та цінностях
3	нерівність у володінні та розпорядженні ресурсами
4	всі вищезгадані варіанти

Питання 14. Оберіть з 4 емоційних компетентностей ту, з якої варто починати розвиток емоційної грамотності?

1	емоційне лідерство
2	конгруентне вираження емоцій
3	емпатія
4	розуміння власних емоцій (рефлексивність)

Питання 15. У чому, на вашу думку, полягає основна мета соціального моніторингу інфраструктурних проєктів?

1	контроль за підрядниками, притягнення їх до відповідальності
2	оцінка поточного стану проєкту та можливість відкоригувати дії для максимально ефективного досягнення цілей проєкту
3	збір та передача інформації до Мінрегіонбуду
4	залучення громадськості до процесу моніторингу та оцінки соціальних впливів проєкту

6. Методи навчання

Лекції: розповідь, пояснення, інформаційне повідомлення, ілюстрування, демонстрування, бесіда.

Практичні (семінарські) заняття: опитування, бесіда, навчальна дискусія, письмові вправи репродуктивного, реконструктивного, евристичного та творчого характерів.

Самостійна робота: робота з літературою, письмові вправи репродуктивного, реконструктивного, евристичного та творчого характерів.

7. Форми контролю

Під час вивчення дисципліни «Проектування в освіті» поточний контроль здійснюється у таких формах: фронтальні, індивідуальні, самооцінювання (питання представлено в частині семінарських занять). Письмовий контроль у вигляді контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, поточного тестування.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Шкала оцінювання

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента із засвоєння дисципліни R дис. (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи R нр (до 70 балів): $R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}$.

Рейтинг з додаткової роботи R ДР додається до R НР і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний R ШТР не перевищує 5 балів і віднімається від R НР. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Академічна доброчесність

Під час вивчення навчальної дисципліни «Проектування в освіті» здобувачі повинні знати, що її викладання ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

9. Методичне забезпечення

Науково-методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти, навчальні плани, підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали семінарських занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи слухачів.

10. Рекомендована література

Основна:

1. Алейнікова О.В. Управління проектами: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / за ред. С. Чернова, В. Воронкової. Запоріжжя: РВВ ЗДІА, 2015. С 95–116.
2. Довгань Л.Є. Управління проектами: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с
3. Приймак В.М. Управління проектами: навч. посіб. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. 464с.
4. Формування предметних компетентностей засобами проектного навчання. Харків: Основа, 2016. 256 с.

Допоміжна:

1. Бредіхін В.М., Тарасенко С.І. Управління проектами: проблеми та перспективи. Молодий вчений. К., 2017. С. 9–12.
2. Заруба Н.А. Управління проектами в освіті: особливості закордонного та вітчизняного досвіду. № 3 (31). 2018. С. 15–27.
3. Цимбалару А. Педагогічне проектування. К.: Шкільний світ, 2009. 128 с.
4. Kirychenko S. Professional self-realization of teachers of high school in international educationfal-project activity. Educational Studios: Theory and Practice: collective monograph. H.S. Skovoroda Kharkiv Nat. Ped. Un-ty; edit. S. T. Zolotukhina, I. M. Trubavina. Prague; Vienna: Premier Publishing, 2018. P. 333-339.

Інформаційні ресурси

- <http://www.mon.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
- <https://nubip.edu.ua/node/1410> - Міжнародні проекти і програми Сайт ;
- <http://nbuv.gov.ua/> - Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
- <http://www.dnpb.gov.ua/> - Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені О. Сухомлинського;
- <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал - освіта в Україні, освіта за кордоном;
- <http://www.gumer.info/> - Бібліотека Гумер - гуманітарні науки/
- <https://erasmusplus.org.ua/> - Національний Еразмус+ офіс в Україні erasmusplus.org.ua
- <http://h2020.com.ua/uk/> - Національний портал. Горизонт 2020
- <https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii> - МОН України. Інноваційна діяльність та трансфер технологій
- <https://pererislyanska-gromada.gov.ua/proektnij-menedzhment-upravlinnya-proektami-1532185544/> - Проектний менеджмент (управління проектами).
- <https://gurt.org.ua> - Ресурсний центр ГУРТ: Портал суспільно активних громадян